

Мерлянова О. А.,
кандидат мистецтвознавства,
доцент, завідувач кафедри
хореографії ВП «Миколаївська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

ДИСТАНЦІЙНА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА ЯК ФОРМА НАВЧАННЯ

Освітній процес в Україні щорічно змінюється, удосконалюється, розвивається завдяки появі і запровадженню нових технологій, інтернет-ресурсів, цікавих контентів, нових наукових досліджень в різноманітних галузях. Він зберігає в своїй основі традиційне навчання, яке проходить в аудиторіях навчального закладу та, вже більше 10 років, однією зі складових освіти є дистанційне навчання, яке стало домінуючим цього року під час пандемії.

Дистанційна форма відрізняється від звичних очної і заочної форм, бо вона передбачає систематичну наявність інтерактивних комунікацій. Вона є однією з наймолодших форм навчання, але не може розглядатися як автономна система.

Сутність поняття «дистанційна освіта» полягає в наявності інформаційних ресурсів, апаратно-програмного та організаційно-методичного забезпечення, що орієнтовані на задоволення освітніх потреб користувачів. «Дистанційна освіта – комплекс освітніх послуг, які надають широкому колу населення в країні та за кордоном за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища на будь-якій відстані від навчального закладу» [1, с. 50].

Основними характеристиками дистанційної освіти є:

- просторово-часова віддаленість викладача і студента в процесі навчання;
- використання різноманітних засобів обміну навчальною інформацією;
- забезпечення двобічної комунікації між учасниками навчального процесу [2, с. 24].

Дійсно, дистанційне навчання відіграє позитивну роль при підготовці висококваліфікованих фахівців, створює умови для отримання широкого діапазону знань, вмінь та навичок, стає частиною базового підґрунтя на стезі формування професійного, дисциплінованого, відповідального спеціаліста.

Як було вище зазначено, дистанційна форма навчання вже багато років застосовується при підготовці фахівців різних галузей. Але, в закладах вищої освіти мистецького напрямку, вона, до певного часу, не отримувала належної уваги, бо для творчих професій культурно-мистецької галузі базовою залишається очна форма навчання. При підготовці балетмейстера, співака, музиканта, актора, художника необхідною умовою якісної освіти являється аудиторна робота (групова та індивідуальна), безпосереднє і тісне спілкування студента з викладачем та однокурсниками, отримання та закріплення навичок роботи в ансамблі.

Хореографічні відділення вищих навчальних закладів прийняли форму дистанційної освіти та скорегували учбовий процес. Дана форма навчання має цілий ряд позитивних моментів. По-перше, педагоги-хореографи використовують в своїй професорсько-викладацькій діяльності не тільки самостійно напрацьовані форми, методи, практичні знання та навички, але й можуть запропонувати для вивчення досвід інших, як вітчизняних, так і закордонних колег. Викладачі створюють інтернет- групи, співтовариства, де активно діляться досвідом, авторськими напрацюваннями, мають можливість дискутувати і обирати найцікавіші матеріали для підготовки студентів-хореографів в дистанційному режимі.

В свою чергу, студенти отримали унікальну можливість розширити власний обсяг знань, познайомитися з методологією різних хореографічних шкіл, в тому числі і закордонних, визначити пріоритети майбутньої професії, поставити цілі та завдання.

По-друге, дистанційне навчання передбачає зручне місцезнаходження та час виконання завдань для будь якого студента. Це означає, що для засвоєння нового матеріалу потрібен лише доступ до Інтернету та мобільний пристрій, за допомогою якого студент, в зручний для себе час, може засвоїти учбовий матеріал, виконати поставлені завдання, знаходячись в будь якій точці світу. При цьому кожному зі студентів потрібна різна кількість часу для засвоєння програми, для досягнення досконалості у виконавстві шляхом систематичного тренінгу, для отримання професійних якостей.

Також, одним з позитивних моментів даної форми навчання є можливість студента одночасно працювати та здобувати вищу освіту. Це особливо важливо для працюючих в хореографічній галузі спеціалістів, які мають певний досвід роботи, але бажають примножувати свої знання і навички та отримати диплом фахової вищої освіти.

Навчаючись дистанційно, у студентів скорочуються фінансові затрати, особливо для мешканців інших міст та селищ, бо, наразі, непотрібно відвідувати кожного дня університет та витратитися на проїзд, проживання, харчування. В свою чергу, університет заощаджує на комунальних послугах, електриці, теплопостачанні, на утриманні аудиторного фонду тощо. Важливим аспектом даної форми стає доступність отримання дипломів столичних вузів для жителів невеличких міст та соціально незахищених верств населення.

Головним же є виховання у студента самодисципліни, вмотивованості, чіткого бачення і розуміння власного професійного майбутнього, постановка мети, завдань і їх досягнення. Пріоритетом дистанційного освітнього процесу стає прагнення до отримання висококваліфікованого, конкурентно спроможного фахівця професійної галузі, який, опанувавши досвід найкращих світових хореографічних шкіл, засвоївши правила та настанови викладачів, методологічну базу та виховавши досконалий тілесний апарат, стає затребуваним на ринку праці.

Досліджуючи дане питання, неможливо залишити без уваги негативні фактори дистанційного навчання при підготовці фахівців хореографічної галузі.

Як було вище зазначено, мистецтво хореографії передбачає колективний труд. Чим більше виконавців рухаються в єдиному чіткому ритмі, філігранно виконуючи танцювальні рухи з абсолютною точністю, тим вражаючим буде вплив на глядача. Досконале володіння танцюристами технічною та акторською майстерністю створює неперевершені зразки хореографічних дуетів, тріо, квартетів, різноманітних танцювальних номерів малої та великої форми. Тому, дуже важливим аспектом при підготовці хореографа є не тільки оволодіння виконавськими навичками, але й систематична партнерська робота, яка виховує чіткість та синхронність виконавства.

Зрозумілим є й той факт, що для оволодіння професією, студенту-хореографу потрібне спеціально облаштоване приміщення. За умовами техніки безпеки, приміщення повинно бути просторим за для широкої амплітуди виконання, мати спеціалізовану підлогу, бажаним є наявність дзеркала та опори для виконання екзерсису у станка. Нажаль, більшість студентів не має таких умов, житлова площа не пристосована для занять, а орендувати приміщення не всім вдається, особливо в невеличких селищах.

Дуже часто, не маючи особистого контакту з викладачем, танцюристу складно зрозуміти, як методично грамотно засвоїти танцювальні па, як досягти досконалості у виконавстві. В підготовці хореографа важливим є «навчання тут і зараз», бо викладач показує, пояснює, студент виконує і одразу отримує зауваження та рекомендації щодо покращення виконавської майстерності. Хореографічне навчання пов'язане з анатомією тіла, тому на уроках завжди присутній тактильний контакт, коли педагог може особисто на студентові показати роботу кістково-м'язового апарату, його грамотне застосування та уникнення пошкоджень і травм.

Також, однією з найголовніших рис дистанційної освіти є самомотивація студента, самодисципліна та прагнення до отримання високопрофесійних компетенцій. Мусимо констатувати, що не кожен студент вмотивований, особливо першокурсники, яким досить складно налаштуватися до навчального процесу у вищому навчальному закладі. Нажаль, більшість студентів зазвичай ігнорують виконання певних складних завдань і, таким чином, знання отримують безсистемно і в обмеженій кількості, що має негативний наслідок в конкурентоспроможності їх на ринку праці.

Висновок. Отже, дослідивши позитивні і негативні сторони дистанційної освіти студентів хореографічного напрямку, мусимо зазначити, що дана форма навчання є ефективною, але тільки в змішаному форматі разом з традиційною освітою, в якості отримання додаткових знань, вмінь та навичок. Мистецькі професії набуваються шляхом групових практичних занять, систематичного тренінгу та під наглядом педагога. Це сприяє формуванню та вихованню високопрофесійних фахівців, яких потребує мистецька галузь. Хореографічне мистецтво є вражаючим, емоційним, неперевершеним завдяки синхронному масовому виконанню, акробатичним елементам та небезпечним дуетним підтримкам, колективному ритмічному звучанню. Всього цього можна досягти лише шляхом систематичних групових тренувань під пильним наглядом

викладача, крок за кроком досягаючи результатів, а дистанційна освіта допомагає у вихованні зосередженості, уваги, стійкості, технічності, цілеспрямованості, системності, якості та ефективності в сольному виконавстві, розширенні кругозору, наполегливості в отриманні професійних якостей особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Маматов А. В. Методика применения дистанционных образовательных технологий преподавателями вуза / А. В. Маматов, А. Н. Немцев, А. Г. Клепикова, А. И. Штифанов. – Белгород : БелГУ, 2006. – 206 с.
2. Огієнко О. І. Дистанційна педагогічна освіта: зарубіжний та вітчизняний досвід [Електронний ресурс] : метод. рекомендації / О. І. Огієнко. – Режим доступу : file:///C:/Users/teacher/Desktop/2012_Ogienko_recomend.pdf. – Назва з екрана.

Кошкодаєва А. М.,
викладач кафедри хореографії,
ВП «Миколаївська філія
Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

ВІДОБРАЖЕННЯ ТА ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ

Пластичний, ритмічний рух підкорений ритмом, темпом, характером та темпераментом є танцем. Мистецтво танцю поєднане з музикою носить назву «Хореографія». «Рухи людини в повсякденному житті і в праці завжди так чи інакше емоційно - інтоновані, виразні і підпорядковані певному ритму. Історично танець споріднений із певними ритуальними діями, а в подальшому він століттями шліфував і узагальнював виразні людські рухи, і в результаті виникла ціла система символічних рухів, своєрідна художньо виразна мова пластики людського тіла. Танець як правило яскраво національний, він в узагальненій формі виражає характер, темперамент народу, провідні форми його життєдіяльності.» [1.].

Виховання майбутніх педагогів – хореографів дуже складна та тривала, об'ємна праця. Про залучення мистецтва у виховання згадував, ще К.Д. Ушинський. Де засобами формування стійкості, сили волі, прагнення до краси та всього прекрасного, призводить до накопичення ідей та педагогічної рефлексії.

Хореографічне виховання завжди мало інтерес професорів та теоретиків своєю специфікою проявів людини психологічно й фізично.